YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

8 päivänä maaliskuuta 2007 *

Asiassa C-441/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka cour administrative d'appel de Douai (Ranska) on esittänyt 1.12.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 12.12.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Roquette Frères

vastaan

Ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et de la Ruralité,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit R. Schintgen, P. Kūris, R. Silva de Lapuerta ja L. Bay Larsen (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: yksikönpäällikkö M.-A. Gaudissart,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 7.9.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Roquette Frères, edustajanaan avocat N. Coutrelis,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues ja J.-C. Niollet,

– Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään A. Gregorio Merino ja A. Westerhof Löfflerová,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään M. Nolin,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.10.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee seuraavien säännösten pätevyyttä:

– sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30.6.1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 (EYVL L 177, s. 4) 24 artiklan 2 kohta

– sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13.9.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2038/1999 (EYVL L 252, s. 1) 27 artiklan 3 kohta

– sokerialan tuotantokiintiöiden takuunalaisen määrän alentamisesta ja puhdistamoiden hankintojen arvioiduista enimmäistarpeista etuuskohteluun oikeutta-

vissa tuontijärjestelyissä markkinointivuonna 2000/2001 29.9.2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2073/2000 (EYVL L 246, s. 38) 1 artikla

– sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19.6.2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001 (EYVL L 178, s. 1) 11 artiklan 2 kohta

– sokerialan tuotantokiintiöiden taatun määrän alentamisesta ja puhdistamoiden hankintojen arvioiduista enimmäistarpeista etuuskohteluun oikeuttavissa tuontijärjestelmissä markkinointivuonna 2002/2003 30.9.2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1745/2002 (EYVL L 263, s. 31) 1 artikla ja

– sokerialan tuotantokiintiöiden taatun määrän ja puhdistamoiden hankintojen arvioitujen enimmäistarpeiden vähentämisestä etuuskohteluun oikeuttavassa tuonnissa markkinointivuonna 2003/2004 30.9.2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1739/2003 (EYVL L 249, s. 38) 1 artikla.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajana on Roquette Frères (jäljempänä Roquette), joka on ainoa Manner-Ranskaan sijoittautunut isoglukoosin tuottaja, ja vastaajana ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et de la Ruralité (maatalous-, elintarvike-, kalastus- ja maaseutuministeriö, jäljempänä ministeriö) ja joka koskee Roquettelle sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn puitteissa jaettua isoglukoosin tuotantokiintiötä.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Asetus (ETY) N:o 1111/77, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 1293/79

3 Isoglukoosia koskevista yhteisistä säännöksistä 17.5.1977 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1111/77 (EYVL L 134, s. 4) 9 artiklassa, sellaisena kuin se on muutettuna 25.6.1979 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1293/79 (EYVL L 162, s. 10), säädetään seuraavaa:

"1. Jokaiselle yhteisöön sijoittautuneelle ja isoglukoosia tuottavalle yritykselle osoitetaan [ajanjaksoksi 1.7.1979–30.6.1980] peruskiintiö.

– – kunkin yrityksen peruskiintiö on yhtä suuri kuin sen tämän asetuksen mukaisesti todettu tuotanto kaksinkertaisena ajanjaksolla 1.11.1978–30.4.1979.

2. Kullekin peruskiintiön omaavalle yritykselle osoitetaan myös enimmäiskiintiö, joka on sama kuin peruskiintiö korjauskertoimella. – –

– –"

4 Tämän saman artiklan 4 kohdan nojalla peruskiintiöt jaettiin kullekin kyseessä olevalle yritykselle yrityskohtaisesti. Asetuksen N:o 1111/77, sellaisena kuin se oli muutettuna asetuksella N:o 1293/79, liitteessä II säädettiin, että Roquetten peruskiintiö oli 15 887 tonnia kuiva-ainetta.

5 Viimeksi mainitun nostaman kanteen johdosta yhteisöjen tuomioistuin kumosi asetuksen N:o 1293/79 olennaisten menettelymääräysten rikkomisen vuoksi (asia 138/79, Roquette Frères v. neuvosto, tuomio 29.10.1980, Kok. 1980, s. 3333, Kok. Ep. V, s. 411).

Asetukset (ETY) N:o 387/81 ja (ETY) N:o 388/81

6 Neuvosto antoi asetuksen N:o 1293/79 kumoamisen johdosta asetuksen N:o 1111/77 muuttamisesta 10.2.1981 annetun asetuksen (ETY) N:o 387/81 (EYVL

L 44, s. 1), jolla asetuksen N:o 1111/77 säännöksiin viittaamalla vahvistettiin muun muassa taannehtivasti vaikuttava kiintiöjärjestelmä ajanjaksoksi 1.7.1979–30.6.1980.

7 Tämän jälkeen sokerin ja isoglukoosin tuotantokiintiöjärjestelmän soveltamisesta 1.7.1980–30.6.1981 annetun asetuksen (ETY) N:o 1592/80 muuttamisesta 10.2.1981 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 388/81 (EYVL L 44, s. 4) otettiin jälleen käyttöön peruskiintiöjärjestelmä ajanjaksoksi 1.7.1980–30.6.1981.

Asetus N:o 1785/81

8 Asetus N:o 1111/77 kumottiin ja korvattiin asetuksella N:o 1785/81. Tässä viimeksi mainitussa asetuksessa isoglukoosin tuotantokiintiöitä ei enää vahvistettu yrityskohtaisesti kullekin tuotantoyritykselle vaan alueellisella perusteella.

9 Tämän asetuksen 14. perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”– – on ilmeisesti perusteltua antaa – – jäsenvaltioille erityisten yhteisön sääntöjen ja perusteiden mukaisesti sen lisäksi, että niillä on toimivalta myöntää yrityskohtaisia kiintiöitä – – isoglukoosia valmistaville yrityksille, toimivalta muuttaa olemassa

olevien yritysten kiintiöitä myöhemmin vähentämällä [niistä] kokonaismäärä – –, joka ei kuitenkaan 1 päivästä heinäkuuta 1981 alkaen 30 päivään kesäkuuta 1986 saa olla enemmän kuin 10 prosenttia alun perin kyseisiä perusteita noudattaen vahvistetuista kiintiöistä, ja myöntää poistetut kiintiömäärät uudelleen muille yrityksille – –".

10 Asetusta N:o 1785/81 sovellettiin alun perin markkinavuosiin 1981/1982–1985/1986. Sen 24 artiklassa säädettiin seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on myönnettävä tässä osastossa säädetyin edellytyksin A-kiintiö ja B-kiintiö jokaiselle niiden alueelle sijoittautuneelle – – isoglukoosintuotantoyritykselle, jolla oli 1 päivästä heinäkuuta 1980 alkaen 30 päivään kesäkuuta 1981 peruskiintiö, sellaisena kuin se on määritelty – – asetuksella (ETY) N:o 1111/77 – –

– –

3. Jokaisen – – isoglukoosintuotantoyrityksen A-kiintiö on yhtä suuri kuin peruskiintiö, joka sille on myönnetty 1 päivästä heinäkuuta 1980 alkaen 30 päivään kesäkuuta 1981.

– –

5. Kunkin isoglukoosintuotantoyrityksen B-kiintiö on 23,55 prosenttia sen 3 kohdan – – mukaisesti määritetystä A-kiintiöstä – –

– –"

11 Saman artiklan 2 kohdan nojalla Manner-Ranskan mainittujen kiintiöiden perusmääräksi vahvistettiin 15 887 tonnia (A-perusmäärä) ja 4 135 tonnia (B-perusmäärä) kuiva-ainetta.

12 Asetuksen N:o 1785/81 25 artiklassa sallittiin A- ja B-kiintiöiden siirtäminen ja pienentäminen seuraavin edellytyksin:

"1. Jäsenvaltiot voivat siirtää A- ja B-kiintiöitä yritysten välillä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin ja ottaen huomioon kunkin kyseisen osapuolen edut – –

2. Jäsenvaltiot voivat pienentää kunkin alueelleen sijoittautuneen – – isoglukoosintuotantoyrityksen A- ja B-kiintiöitä kokonaismäärällä, joka on – – enintään 10 prosenttia tapauksen mukaan – – A-kiintiöstä tai B-kiintiöstä.

– –

3. Jäsenvaltioiden on myönnettävä peruutetut A- tai B-kiintiöiden määrät sellaisenaan yhdelle tai useammalle yritykselle, jolla on tai ei ole kiintiöitä ja joka on sijoittautunut samalle 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle alueelle kuin yritykset, joilta nämä määrät on peruutettu.

– –"

Asetukset N:o 2038/1999 ja N:o 2073/2000

13 Neuvosto hyväksyi asetuksellaan N:o 2038/1999 uuden sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn ja kodifioi asetuksen N:o 1785/81, joka oli kumottu.

14 Asetuksen N:o 2038/1999 26 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa täsmennettiin seuraavaa:

"[EY] 300 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehdyn maataloussopimuksen yhteydessä antamien sitoumusten noudattamiseksi kiintiöiden mukaisesti tuotet[un] – – isoglukoosin – – kaupaksi saattamiseen liittyviä takuita voidaan alentaa yhdeksi tai useammaksi markkinointivuodeksi."

15 Kyseisen asetuksen 27 artiklan 1 kohdassa säädettiin seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on myönnettävä tässä luvussa säädetyin edellytyksin A-kiintiö ja B-kiintiö jokaiselle alueelleen sijoittautuneelle – – isoglukoosintuotantoyritykselle:

– jolla on markkinointivuoden 1994/1995 aikana ollut A-kiintiö ja B-kiintiö, tai

– –"

16 Mainittujen A- ja B-kiintiöiden perusmäärät, sellaisina kuin niistä säädettiin saman artiklan 3 kohdassa, olivat samat kuin asetuksen N:o 1785/81 24 artiklan 2 kohdassa markkinointivuosiksi 1981/1982–1985/1986 vahvistetut.

17 Lopuksi asetuksen N:o 2038/1999 30 artiklassa säädettiin A- ja B-kiintiöiden siirtämisestä ja pienentämisestä samanlaisin edellytyksin kuin asetuksen N:o 1785/81 25 artiklassa oli aikaisemmin säädetty.

18 Asetuksen N:o 2073/2000, joka oli annettu asetuksen N:o 2038/1999 26 artiklan 5 kohdan nojalla, tarkoituksena oli alentaa markkinointivuoden 2000/2001 osalta viimeksi mainitulla asetuksella annettuja kiintiöitä. Sen 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettiin seuraavaa:

"2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu erotus [498 800 tonnia] jaetaan tuotteiden ja alueiden kesken liitteen I mukaisesti.

Alennuksen tekemisen jälkeen tuotantokiintiöiden jakamisessa tuotantoyhtiöille markkinointivuonna 2000/2001 käytettävät perusmäärät esitetään liitteessä II.

3. Jäsenvaltiot vahvistavat – – kullekin tuotantoyhtiölle, jolle on jaettu tuotantokiintiö markkinointivuodeksi 2000/2001, omakohtaisen erotuksen sekä kyseisen erotuksen soveltamisen vuoksi muutettavat A- ja B-kiintiöt – –"

Asetukset N:o 1260/2001, N:o 1745/2002 ja N:o 1739/2003

19 Asetusta N:o 1260/2001 sovellettiin markkinointivuosiin 2001/2002–2005/2006.

20 Kyseisen asetuksen 10 artiklan 2 kohdasta ja 11 artiklan 2 kohdasta ilmenee, että isoglukoosin perustuotantomäärät olivat Manner-Ranskan osalta 15 747 tonnia (A-perusmäärä) ja 4 098,6 tonnia (B-perusmäärä) kuiva-ainetta.

21 Tämän asetuksen 11 artiklan 3 kohdassa täsmennettiin seuraavaa:

"– – isoglukoosin – – tuotantolaitosten A- ja B-kiintiöt ovat ne kiintiöt, jotka jäsenvaltiot ovat ennen asetuksen (EY) N:o 2038/1999 26 artiklan 5 kohdan soveltamista jakaneet markkinointivuodelle 2000/2001 – –, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 10 artiklan 3–6 kohdan ja 12 artiklan soveltamista."

22 Asetuksen N:o 1260/2001 10 artiklan 3 kohdassa sallittiin asetuksen N:o 2038/1999 26 artiklan 5 kohdan tavoin tuotantokiintiöjärjestelmässä taatun määrän alentaminen kansainvälisten sitoumusten noudattamiseksi.

23 Asetuksen N:o 1785/81 25 artiklan ja asetuksen N:o 2038/1999 30 artiklan tavoin asetuksen N:o 1260/2001 12 artiklassa säädettiin, että jäsenvaltiot voivat siirtää A- ja B-kiintiöitä yritysten välillä.

24 Komissio antoi asetuksen N:o 1260/2001 10 artiklan perusteella asetuksen N:o 1745/2002, jonka tarkoituksena oli alentaa tuotantokiintiöjärjestelmän puitteissa taattuja määriä markkinointivuodeksi 2002/2003. Sen 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettiin seuraavaa:

"2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu [862 475 tonnin] alennus jaetaan tuotteiden ja alueiden kesken liitteen I mukaisesti.

Alennuksen tekemisen jälkeen tuotantokiintiöiden myöntämisessä tuotantoyhtiöille markkinointivuonna 2002/2003 käytettävät perusmäärät esitetään liitteessä II.

3. Jäsenvaltioiden on vahvistettava – – kullekin tuotantoyhtiölle, jolle on myönnetty tuotantokiintiö markkinointivuodeksi 2002/2003, sitä koskeva alennus sekä kyseisen alennuksen soveltamisen vuoksi mukautettavat A- ja B-kiintiöt."

25 Isoglukoosin tuotantokiintiöitä alennettiin uudelleen markkinointivuoden 2003/2004 osalta asetuksen N:o 1739/2003 1 artiklalla.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

26 Maatalousministeriön taloudellisten ja kansainvälisten asioiden johtaja vahvisti 28.6.2000 tekemällään päätöksellä Roquetten isoglukoosin vuotuiset tuotantokiintiöt, jotka sille oli myönnetty asetusten N:o 1785/81 ja N:o 2038/1999 nojalla markkinointivuodesta 1981/1982 alkaen, eli 15 887 tonnia A-isoglukoosille ja 4 135 tonnia B-isoglukoosille.

27 Tämän jälkeen ministeriö alensi 26.10.2000 antamallaan asetuksella Roquettelle asetuksen N:o 2073/2000 nojalla myönnettyjä mainittua A-isoglukoosikiintiöitä 606,6 tonnilla ja B-isoglukoosikiintiötä 157,9 tonnilla ja vahvisti siten näiden kiintiöiden suuruudeksi markkinointivuodeksi 2000/2001 vastaavasti 15 280,4 tonnia ja 3 977,1 tonnia.

28 Asetuksen N:o 1260/2001 nojalla 13.7.2001 antamallaan asetuksella ministeriö vahvisti markkinointivuosiksi 2001/2002–2005/2006 Roquetten tuotantokiintiöiksi A-isoglukoosille 15 747,1 tonnia ja B-isoglukoosille 4 098,6 tonnia.

29 Asetusten N:o 1745/2002 ja N:o 1739/2003 nojalla 23.10.2002 antamallaan asetuksella tämä ministeriö "sijoitti alempaan luokkaan" markkinointivuodeksi 2002/2003 1 048,9 tonnia A-isoglukoosia ja 273 tonnia B-isoglukoosia ja vahvisti näin Roquetten tuotantokiintiöiden suuruudeksi vastaavasti 14 698,2 tonnia ja 3 825,6 tonnia. Samoin 17.10.2003 antamallaan asetuksella se "sijoitti alempaan luokkaan" 262,1 tonnia A-isoglukoosia ja 68,2 tonnia B-isoglukoosia markkinointivuodeksi 2003/2004 ja vahvisti näin ollen mainittujen kiintiöiden suuruudeksi täksi markkinointivuodeksi vastaavasti 15 485 tonnia ja 4 030,4 tonnia.

30 Roquette saattoi tribunal administratif de Lillen käsiteltäväksi kanteet, joilla vaaditaan 28.6.2000 tehdyn päätöksen sekä neljän edellä mainitun ministeriön asetuksen kumoamista vetoamalla kyseisen päätöksen ja kyseisten asetusten perustana olevien kuuden asetuksen lainvastaisuuteen.

31 Yhdistettyään nämä viisi kannetta tämä tuomioistuin hylkäsi ne 11.3.2004 antamallaan tuomiolla todeten, että Roquetten olisi pitänyt nostaa asetusta N:o 1785/81 ja viittä myöhempää asetusta koskeva kumoamiskanne yhteisöjen tuomioistuimissa.

32 Vaatimukset hylättiin näin ollen kokonaisuudessaan ilman, että pääasiaa olisi otettu tutkittavaksi, koska kyseinen tuomioistuin sovelsi yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-239/99, Nachi Europe, 15.2.2001 antaman tuomion (Kok. 2001, s. I-1197) mukaista oikeuskäytäntöä, jonka perusteella kantaja ei voi kansallisessa tuomioistuimessa lainvastaisuusväitteen avulla vedota sellaisen yhteisön toimenpiteen lainvastaisuuteen, jota hän ei ole riitauttanut yhteisöjen tuomioistuimissa säädetyssä ajassa.

33 Roquette valitti tästä tuomiosta cour administrative d'appel de Douaihen.

34 Tässä tilanteessa cour administrative d'appel de Douai on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Oliko Société Roquette Frères -yhtiöllä epäilyksettä oikeus riitauttaa suoraan yhteisöjen tuomioistuimessa asetuksen N:o 1785/81 24 artiklan 2 kohdan,

asetuksen N:o 2038/1999 27 artiklan 3 kohdan, asetuksen N:o 2073/2000 1 artiklan, asetuksen N:o 1260/2001 11 artiklan 2 kohdan, asetuksen N:o 1745/2002 1 artiklan ja asetuksen N:o 1739/2003 1 artiklan laillisuus?

2) Mikäli Société Roquette Frères -yhtiöllä on oikeus vedota [kansallisissa tuomioistuimissa] mainittujen säännösten lainvastaisuuteen, ovatko asetuksen N:o 1785/81 24 artiklan 2 kohta, asetuksen N:o 2038/1999 27 artiklan 3 kohta, asetuksen N:o 2073/2000 1 artikla, asetuksen N:o 1260/2001 11 artiklan 2 kohta, asetuksen N:o 1745/2002 1 artikla ja asetuksen N:o 1739/2003 1 artikla päteviä, sikäli kuin niissä määritetään isoglukoosin tuotannon perusmäärän enimmäismäärä Manner-Ranskan osalta ottamatta huomioon isoglukoosia, jota kyseisessä jäsenvaltiossa on tuotettu 1.11.1978–30.4.1979 välituotteena, jota käytettiin muiden myyntiin tarkoitettujen tuotteiden valmistuksessa?"

Ennakkoratkaisukysymykset

Ensimmäinen kysymys

35 Ensimmäisellä kysymyksellään kansallinen tuomioistuin haluaa lähtökohtaisesti saada selville, olisiko luonnollinen henkilö tai Roquetten kaltainen oikeushenkilö pääasian kaltaisten tosiasiallisten ja oikeudellisten olosuhteiden vallitessa ollut epäilyksettä oikeutettu nostamaan EY 230 artiklan perusteella kumoamiskanteen tässä kysymyksessä tarkoitetuista säännöksistä (jäljempänä riidanalaiset säännökset).

36 Tämän tuomioistuimen mielestä kyseessä on sen varmistaminen, voiko Roquette erityisesti edellä mainitussa asiassa Nachi Europe annetusta tuomiosta johtuva oikeuskäytäntö huomioon ottaen vedota siinä riidanalaisten säännösten lainvastaisuuteen, vaikkei se olisikaan nostanut niistä kumoamiskannetta yhteisöjen tuomioistuimissa EY 230 artiklassa määrätyssä ajassa.

37 Tältä osin Ranskan hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio väittävät, että Roquette olisi epäilyksettä voinut nostaa kumoamiskanteen riidanalaisista säännöksistä siltä osin kuin ne koskevat sitä suoraan ja erikseen, erityisesti siitä syystä, että se oli ainoa ranskalainen isoglukoosin tuottaja ja se sai siten kaikki Manner-Ranskalle jaetut peruskiintiöt.

38 Sitä vastoin Roquette ja Euroopan unionin neuvosto katsovat, että riidanalaiset säännökset eivät koske pääasian kantajaa suoraan ja erikseen ja että joka tapauksessa on tietty epäilys sen asiavaltuudesta näiden säännösten kumoamiseksi. Näin ollen edellä mainitusta asiasta Nachi Europe annetusta tuomiosta johtuvaa oikeuskäytäntöä ei niiden mielestä voida soveltaa nyt esillä olevassa asiassa, joten pääasian kantaja voi vedota näiden säännösten mahdolliseen lainvastaisuuteen ja näin ollen yhteisöjen tuomioistuimen on arvioitava niiden pätevyyttä.

39 Aluksi on palautettava mieliin, että EY 241 artiklassa ilmaistun yleisen oikeusperiaatteen mukaan kantajan on voitava vedota hänelle vastaisen kansallisen päätöksen perustana olevan yhteisön toimenpiteen lainvastaisuuteen, kun kantaja on nostanut kansallisen oikeuden mukaisesti kanteen vaatimuksensa hylkäämisestä, ja tämän yhteisön toimenpiteen pätevyyttä koskeva kysymys voidaan saattaa

yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisumenettelyssä (em. asia Nachi Europe, tuomion 35 kohta ja oikeuskäytäntöviittauksineen).

40 Tämä yleinen periaate, jolla pyritään takamaan se, että kaikilla henkilöillä olisi tai olisi ollut mahdollisuus riitauttaa yhteisön toimenpide, joka on perustana heille vastaiselle päätökselle, ei kuitenkaan estä sitä, että asetuksesta tulee lopullinen tietyn oikeussubjektin osalta, jonka osalta sitä on pidettävä yksittäistapausta koskevana päätöksenä ja joka olisi epäilyksettä voinut vaatia sen kumoamista EY 230 artiklan nojalla, mikä estää tätä oikeussubjektia vetoamasta kyseisen asetuksen lainvastaisuuteen kansallisessa tuomioistuimessa (em. asia Nachi Europe, tuomion 37 kohta).

41 Herää siis kysymys siitä, olisiko Roquetten EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaisesti nostama kanne riidanalaisista säännöksistä ollut otettava epäilyksettä tutkittavaksi, koska ne koskevat sitä suoraan ja erikseen (ks. vastaavasti asia C-241/95, Accrington Beef ym., tuomio 12.12.1996, Kok. 1996, s. I-6699, 15 kohta).

42 Tältä osin on todettava, että asetuksilla, joihin kyseiset säännökset sisältyvät, otetaan erityisesti käyttöön jäsenvaltioille myönnettyjen peruskiintiöiden järjestelmä, jolloin jäsenvaltioiden tehtävänä on jakaa kiintiöt niiden alueelle sijoittautuneiden tuotantoyritysten kesken.

43 Tällaisesta järjestelmästä, jossa jäsenvaltioiden tehtävänä on jakaa niille myönnetyt perustuotantokiintiöt tuotantoyritysten kesken ja jossa ne voivat siirtää kiintiöitä

niiden välillä, on todettava, että kunkin tuottajan kiintiöt vahvistetaan suoraan ja lopullisesti sen jäsenvaltion päätöksellä, jonka alueelle tuottaja on sijoittautunut.

44 Näin ollen on palautettava mieliin, että tässä järjestelmässä jäsenvaltioilla on tietty toimintamarginaali, sillä ne voivat suorittaa yhteisön lainsäädännössä säädettyjen edellytysten täyttyessä uuden kiintiöiden jaon tuotantoyritysten välillä, jotta erityisesti uudet markkinoille tulijat voisivat aloittaa isoglukoosin tuotannon.

45 Näin ollen perustuotantomäärien jakaminen jäsenvaltioille, sellaisena kuin se toteutetaan yhteisön tasolla riidanalaisten säännösten avulla, ei lähtökohtaisesti koske tuotantoyritystä suoraan EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla.

46 Se, että Roquette on ollut ainoa Manner-Ranskaan sijoittautunut isoglukoosin tuotantoyritys ja että se on tällaisena saanut kokonaisuudessaan Manner-Ranskalle myönnetyn perustuotantomäärän, ei muuta tätä päätelmää, koska mikään ei tosiasiassa varmista tälle yritykselle tällaista kiintiötasoa ainoastaan yhteisön asetusten perusteella, jos tästä ei tehdä päätöstä kansallisella tasolla, koska kyseinen jäsenvaltio olisi voinut jakaa osan sen kiintiöistä uudelleen erityisesti mahdolliselle uudelle isoglukoosin tuottajalle.

47 Edellä todetusta johtuu, etteivät riidanalaiset säännökset voi koskea Roquetten kaltaista yritystä EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla suoraan. Näin ollen ei voida todeta, että se olisi epäilyksettä voinut nostaa näistä säännöksistä kumoamiskanteen yhteisöjen tuomioistuimissa.

48 Ensimmäiseen kysymykseen on siis vastattava, että luonnollinen henkilö tai Roquetten kaltainen oikeushenkilö ei pääasian kaltaisten tosiasiallisten ja oikeudellisten olosuhteiden vallitessa ollut epäilyksettä oikeutettu nostamaan EY 230 artiklan perusteella kumoamiskannetta riidanalaisista säännöksistä. Näin ollen tällainen henkilö voi vedota kansallisen lainsäädännön mukaisesti nostamallaan kanteella riidanalaisten säännösten lainvastaisuuteen, vaikkei se olisikaan nostanut niistä kumoamiskannetta yhteisöjen tuomioistuimissa EY 230 artiklassa määrätyssä ajassa.

Toinen kysymys

49 Tällä kysymyksellään ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuinta arvioimaan riidanalaisten säännösten pätevyyttä siltä osin kuin niissä vahvistetaan Manner-Ranskan isoglukoosituotannon enimmäisperusmäärät ottamatta huomioon tässä jäsenvaltiossa 1.11.1978 ja 30.4.1979 välisenä aikana (jäljempänä viiteajanjakso) välituotteena tuotettua isoglukoosia, joka oli tarkoitettu muiden myyntiin tarkoitettujen tuotteiden valmistusta varten.

50 Tältä osin Roquette väittää, että riidanalaiset säännökset ovat pätemättömiä. Se väittää, että isoglukoosikiintiöiden alkuperäinen vahvistaminen asetuksella

N:o 1111/77, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 387/81, oli lainvastaista, kun otetaan huomioon asiassa C-210/90, Roquette Frères, 13.2.1992 annettuun tuomioon (Kok. 1992, s. I-731) perustuva oikeuskäytäntö, siltä osin kuin välituotteina tuotettuja isoglukoosimääriä ei luettu mukaan alkuperäisten kiintiöiden määrittelyyn käytetyn viiteajanjakson tuotannossa; näiden alkuperäisten kiintiöiden perusteella jäsenvaltioille myönnetyt perustuotantomäärät määritettiin myöhemmin riidanalaisilla säännöksillä.

51 Viiteajanjaksoa koskevien tietojen osalta Roquette katsoo, että tuolloin voimassa olleessa lainsäädännössä ei ollut mitään viitettä siitä, että tuottajilla oli velvollisuus sisällyttää tietoihin, jotka niiden oli toimitettava toimivaltaisille viranomaisille, välituotteena tuotetut isoglukoosimäärät. Tätä epävarmuutta ruokki jäsenvaltioiden ja viime kädessä komission toiminta; viimeksi mainittu ainoastaan vaati lyhytsanaisesti, että isoglukoosin tuottajien tuotantokapasiteettia koskevat tiedot annetaan sille, antamatta mitään lisätäsmennystä asiasta. Roquette päättelee, ettei sitä voida näin ollen moittia siitä, ettei se ollut merkinnyt kirjanpitoonsa välituotteena tuotettuja isoglukoosimääriä niiden tietojen joukkoon, joiden perusteella vahvistettiin alkuperäiset kiintiöt.

52 Sitä vastoin Ranskan hallitus, neuvosto ja komissio katsovat, että riidanalaiset säännökset ovat päteviä. Ne väittävät erityisesti, että juuri sen vuoksi, että tuolloin sovellettavassa lainsäädännössä ei tehty eroa isoglukoosituotantojen käyttötarkoituksen mukaan, Roquetten olisi pitänyt olla tekemättä tätä eroa ja siten toimittaa kaikki isoglukoosituotantoa koskevat tiedot, mukaan lukien välituotteena tuotettua isoglukoosia koskevat tiedot. Näin ollen ei voida katsoa, että neuvosto olisi tehnyt ilmeisen arviointivirheen vahvistaessaan perusmäärät sellaisina kuin ne ovat riidanalaisissa säännöksissä.

53 Aluksi on palautettava mieliin, että neuvosto on asetuksella N:o 1111/77, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 387/81, antanut alkuperäisen peruskiintiön Roquettelle 1.7.1979 ja 30.6.1980 väliseksi ajanjaksoksi. Kuten tämän asetuksen 9 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan sanamuodosta ilmenee, tämän kiintiön piti olla yhtä suuri kuin sen todettu tuotanto kaksinkertaisena viiteajanjakson aikana.

54 Määrittääkseen kunkin kyseessä olevan yrityksen tuotannon tämän ajanjakson aikana komissio on käyttänyt isoglukoosia koskevista jäsenvaltioiden ilmoituksista 30.6.1977 antamansa asetuksen (ETY) N:o 1471/77 (EYVL L 162, s. 13) 1 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden kultakin kalenterikuukaudelta niiden tuotannosta sille antamia tietoja. Jäsenvaltiot saivat nämä tiedot tuotantoyritysten itsensä tekemien ilmoitusten avulla.

55 Tällä perusteella neuvosto vahvisti asetuksen N:o 1111/77, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 387/81, liitteeseen II lisättyyn taulukkoon Roquetten peruskiintiöksi 15 887 tonnia kuiva-ainetta eli sen viiteajanjakson aikana tämän tuomion edellisessä kohdassa kuvatun menettelyn mukaisesti todetun tuotannon määrän kaksinkertaisena. Tältä osin on selvää, että Roquette ei ollut ottanut kirjanpitoonsa välituotteena tuotettuja isoglukoosimääriä niihin tuotantoa koskeviin tietoihin, jotka annettiin toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.

56 Riidanalaisista säännöksistä ilmenee, että perusmäärät vahvistettiin näin ollen samalle tasolle kuin alun perin myönnetyt peruskiintiöt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta yhteisön kansainvälisistä sitoumuksista johtuvia vähennyksiä.

57 Tältä osin on todettava, että alkuperäiset kiintiöt 1.7.1979 ja 30.6.1980 väliseksi ajanjaksoksi oli vahvistettu asetuksen N:o 1111/77 9 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 387/81, säädetyin tavoin tuotantoyritysten viiteajanjakson aikana todetun tuotannon perusteella, ja tämä vahvistaminen perustui niihin tietoihin, jotka yritykset itse olivat antaneet jäsenvaltioille, jotka nämä tiedot kirjattuaan ja mahdolliset tarkistukset suoritettuaan olivat toimittaneet ne komissiolle asetuksen N:o 1471/77 1 artiklan mukaisesti. Koska neuvosto oli päättänyt viitata kyseisiin kiintiöihin, sen ei tarvinnut kerätä uudelleen kyseisiä tietoja antaessaan pääasiassa kyseessä olevat asetukset.

58 Näin ollen siitä seikasta, että neuvosto on riidanalaisissa säännöksissä edelleen tukeutunut alkuperäisiin peruskiintiöihin, ei voi itsessään olla seurauksena, että riidanalaiset säännökset ovat pätemättömiä.

59 Joka tapauksessa on huomattava, että koska Roquette olisi selvästi voinut riitauttaa kiintiöiden laskennan osalta asetuksen N:o 1111/77, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 387/81, yhteisöjen tuomioistuimissa EY 230 artiklan nojalla, se ei voi pääasian käsittelyn yhteydessä kyseenalaistaa tämän asetuksen pätevyyttä.

60 Kun otetaan huomioon edellä esitetyt näkökohdat, toiseen kysymykseen on vastattava, ettei sen tarkastelussa ole ilmennyt yhtäkään seikkaa, joka olisi omiaan vaikuttamaan riidanalaisten säännösten pätevyyteen.

Oikeudenkäyntikulut

61 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Luonnollinen henkilö tai Roquetten kaltainen oikeushenkilö ei pääasian kaltaisten tosiasiallisten ja oikeudellisten olosuhteiden vallitessa ollut epäilyksettä oikeutettu nostamaan EY 230 artiklan perusteella kumoamiskannetta seuraavista säännöksistä:**

   – **sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 30.6.1981 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1785/81 24 artiklan 2 kohta**

   – **sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13.9.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2038/1999 27 artiklan 3 kohta**

– **sokerialan tuotantokiintiöiden takuunalaisen määrän alentamisesta ja puhdistamoiden hankintojen arvioiduista enimmäistarpeista etuuskohteluun oikeuttavissa tuontijärjestelyissä markkinointivuonna 2000/2001 29.9.2000 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2073/2000 1 artikla**

– **sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä 19.6.2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/2001 11 artiklan 2 kohta**

– **sokerialan tuotantokiintiöiden taatun määrän alentamisesta ja puhdistamoiden hankintojen arvioiduista enimmäistarpeista etuuskohteluun oikeuttavissa tuontijärjestelmissä markkinointivuonna 2002/2003 30.9.2002 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1745/2002 1 artikla ja**

– **sokerialan tuotantokiintiöiden taatun määrän ja puhdistamoiden hankintojen arvioitujen enimmäistarpeiden vähentämisestä etuuskohteluun oikeuttavassa tuonnissa markkinointivuonna 2003/2004 30.9.2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1739/2003 1 artikla.**

Näin ollen tällainen henkilö voi vedota kansallisen lainsäädännön mukaisesti nostamallaan kanteella riidanalaisten säännösten lainvastaisuuteen, vaikkei se olisikaan nostanut niistä kumoamiskannetta yhteisöjen tuomioistuimissa EY 230 artiklassa määrätyssä ajassa.

2) **Toisen kysymyksen tarkastelussa ei ole ilmennyt mitään sellaista seikkaa, joka voisi vaikuttaa asetuksen N:o 1785/81 24 artiklan 2 kohdan, asetuksen N:o 2038/1999 27 artiklan 3 kohdan, asetuksen N:o 2073/2000 1 artiklan, asetuksen N:o 1260/2001 11 artiklan 2 kohdan, asetuksen N:o 1745/2002 1 artiklan ja asetuksen N:o 1739/2003 1 artiklan pätevyyteen.**

Allekirjoitukset